

Dlouhá cesta pomáhá rodinám po úmrtí dítěte nalézt cestu zpět do života

Občanské sdružení Dlouhá cesta bylo založeno počátkem roku 2005 s posláním pomáhat rodinám vyrovnávajícím se s úmrtím dítěte. Tato organizace vznikla z iniciativy dvou maminek, které spolu prožívaly nemoc a následně také smrt svých dětí v motolské nemocnici. Jednou z nich je **Martina Hráská**, předsedkyně Dlouhé cesty. V současnosti pracují všichni členové pro sdružení dobrovolně, ve svém volném čase. Proto mezi jejich nejdůležitější cíle patří profesionalizace sdružení, tj. její zařazení do sítě poskytovatelů sociálních služeb. S tímto plánem souvisí další úkol: zřízení stálých regionálních středisek pomoci rodičům zesnulých dětí.

Kdy Vás poprvé napadla myšlenka založit sdružení pro rodiny vyrovnávající se se ztrátou dítěte?

Úplně poprvé to bylo ve chvíli, kdy jsem seděla u počítače a pročítala jsem stránky podobného sdružení fungujícího v zahraničí. Byla to doba, kdy jsem se srovnávala se smrtí syna, měla jsem potřebu kontaktu s lidmi, kteří prožili totéž, a hledala jsem k nim cestu.

Jakou pomoc rodinám po ztrátě dítěte nabízíte?

Sdružení nabízí možnost vzájemné komunikace mezi rodiči, buď písemnou formou anebo v rámci osobních setkání v menších či větších skupinkách. V květnu se uskutečnil i první rekondiční víkend pro rodiče. Pro sourozence zemřelých dětí máme připraven projekt Barevný anděl – což je přeměna pokojíčku, který sourozenci sdíleli společně. Letos začínáme s budováním sítě rodičů po celé České republice, kteří jsou schopni a ochotni skrze svou zkušenost pomáhat dalším rodinám v roli průvodce v tomto těžkém období. Na podzim proběhne proškolení první vybrané skupiny. Do tohoto projektu bychom rádi začlenili psychology a sociální pracovníky, kteří se o tuto oblast zajímají. Od samého začátku spolupracujeme s psychologkou, která se účastní všech našich setkání a rodiče mají možnost domluvit si s ní i individuální sezení. V budoucnu bychom se rádi věnovali i vzpomínkovým akcím na děti – pořádali výstavy, vzpomínkové pochody atd. Zatím máme za sebou první pokusy.

O jaké služby Dlouhé cesty projevují rodiče největší zájem?

Největší zájem je o skupinová půldenní setkání. Rodiče přicházejí, aby se setkali s lidmi, kteří prožili stejnou bolest. Chtějí se podělit o své prožitky, vypovídat se, poznat, že nejsou ve svém zármutku sami. Najdou u nás to, co nenacházejí ve svých rodinách ani ve svém nejbližším okolí. Možnost otevřeně a volně mluvit o všem, co prožívají. Nejsou to vždy jen smutné rozhovory. Do našich setkání patří i vzpomínání na naše děti v duchu radosti, že jsme s nimi prožili kus života. Rodiče spontánně vzpomínají, co veselého a krásného s dětmi stačili zažít, přinášejí fotky, zápisky, obrázky. V mnoha rodinách je téma vzpomínek velmi těžké otevřít. Na našich setkáních je to naprosto přirozené.

S jakými odborníky (např. psychology, sociálními pracovníky, pedagogy atp.) v současnosti spolupracujete?

Jak už jsem zmínila dříve, od začátku sdružení s námi spolupracuje a na všech setkáních je přítomna jedna psychologka. Při přednáškách a školeních spolupracujeme s externími pracovníky, domluvenými na konkrétní akci. S přibývajícím počtem rodičů a jejich požadavků začínáme pociťovat potřebu dalších zdrojů pomoci. V poslední době se nám ozvalo několik psychologů a sociálních pracovníků se zájmem o tuto oblast s nabídkou na spolupráci v rámci rozšíření sítě pomoci pozůstalým rodičům.

Kolik rodičů je v současnosti s Dlouhou cestou v kontaktu a jakým způsobem se o vás dozvídají?

V současnosti máme v databázi kolem 80ti rodičů. První větší skupina se o nás dozvěděla z televizního dokumentu Olgy Sommerové „Přežili jsme svoje děti“, další část tvoří ti, kteří si o nás přečetli v tisku a v neposlední řadě ti, kteří si nás našli přes internet .

Mohou se na Vás obracet pouze pozůstalí rodiče, prarodiče, sourozenci nebo také přátelé a kamarádi zesnulých dětí, kteří pociťují potřebu pomoci?

Mohou a občas se na nás i obrátí. V současné době však prioritní pomoc patří rodině.

Jedním z Vašich cílů je dosáhnout profesionalizace sdružení, usilujete o zařazení do sítě poskytovatelů sociálních služeb. Jaké jsou důvody tohoto kroku?

Ročně u nás zemře kolem 1000 dětí do 19ti let. Přidáme – li k tomu skupinu dospělých dětí, jejichž rodiče tvoří v Dlouhé cestě značnou část, jsou to tisíce nešťastných rodičů, příbuzných a přátel. Z našich setkání a rozhovorů s rodiči víme, že většina z nich potřebuje nějakou formu pomoci, ale nevědí, kde ji hledat, ani je kolikrát nenapadne, že by jim někdo vůbec nějak pomoci mohl. Dlouhá cesta může v současné době pomoci jen těm, kteří ji náhodně objeví a kontaktují ji. Vybudování jednoho našeho regionálního střediska v Praze a v Brně a zařazení do sítě sociálních služeb by bylo krokem k pomoci pozůstalým rodinám v mnoha směrech. Zároveň by se otevřela cesta k lepší informovanosti společnosti, ke snadnější komunikaci s nemocnicemi, pohřebními službami a dalšími institucemi.

Ve kterých oblastech vidíte největší překážky profesionalizace Dlouhé cesty?

V současné době vidím překážku v časové kapacitě lidí z Dlouhé cesty, kteří mají zájem na vývoji a profesionalizaci organizace. Všichni máme svá občanská zaměstnání, abychom se nějak uživilí a práci ve sdružení děláme ve svém volném čase. Finanční prostředky, které získáváme od dárců a sponzorů, věnujeme na pokrytí výdajů na naše stěžejní projekty a zatím nejsou v takové výši, abychom mohli zaměstnat alespoň jednoho člověka, který by se plně věnoval práci pro Dlouhou cestu.

Napadají Vás oblasti, ve kterých byste mohli navázat bližší spolupráci se sociálními pracovníky?

Jsou to oblasti, kam se rodiče v této situaci obracejí a zároveň jsou to místa, které tyto události nějakým způsobem zachycují: nemocnice, městské úřady, policie, krizová centra a linky. Mohou to být i další neziskové organizace s podobnými cíli a posláním.

Děkuji za rozhovor a přeji Vám hodně štěstí ve všem co Vás čeká.

Připravila: Zdeňka Dohnalová